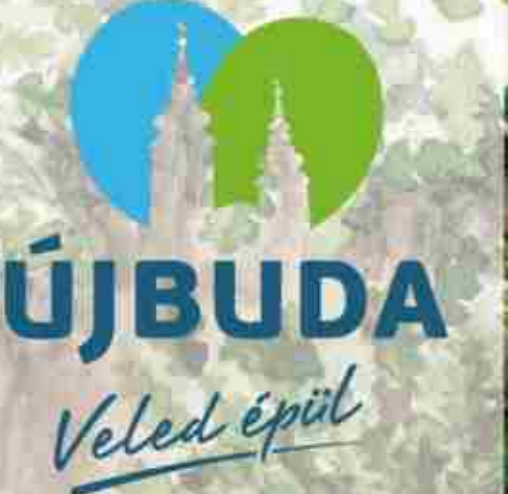

MIRŐL MESÉLNEK A NYOMOK?

A természetben barangolva igazi élmény egy-egy vadon élő állattal találkozni. Sajnos ez csak a nagyon kiváltságos kirándulóknak adatik meg, viszont ha nyitott szemmel járunk, számtalan élőlény nyomaira bukkanhatunk. Sokunknak izgalmasabb és érdekesebb keresni ezeket az állati nyomokat. Nagy kaland és kihívás észrevenni és megfejteni az apró jeleket. Ezek lehetnek lábnyomok, lehántott kérgű fatörzs, megüresedett csigaház, tollak és még sok minden.

A nyomok számtalan információt elárulhatnak, csak tudnunk kell értelmezni őket. Frissességük alapján következtethetünk arra, hogy mikor közlekedett arra az adott vad, milyen irányból érkezett, illetve merrefelé távozott. Némiképp szakértelemmel még az ivar vagy a kor is megállapítható. Ezeknek az árulkodó jeleknek a meghatározása nagyban hozzásegít bennünket az állatok életének alaposabb megismeréséhez, és nyitott könyvként mesélnek a természetben zajló folyamatokról is.

A nyoma a hazai szarvasfélék közül a legkisebb. Patáinak alakja keskeny, hegyes végű, és enyhén kifelé fordul. Megugrásnál a paták – főleg a mellső lábakon – erőteljesen szétterülnek. A suta és a bak lábnyomának mérete között nincs jelentős különbség. Lépéshossza járáskor 60-90 cm ügetéskor 100-140 cm ugráskor akár 2 m is lehet. A fákon lévő sérülésekből is következtethetünk az okozóra. Ezek a nyomok lehetnek dörzsölés-, rágás-, illetve hántásnyomok, kiváltói a táplálkozási, illetve az agancsdörzsölési szükséglet. A legtöbb esetben az állatok fognyomai jól felismerhetők a kérgeken, fontos a fognyom mérete és külleme.

Az állat nyomképének jellemző vonása, hogy a nagy hátsó lábnyomok a kisebb mellsők előtt látszanak. Ez azért van, mert a mókus mindig ugrálva közlekedik a talajon. A nyomok közel fekszenek egymáshoz. A mellső nyom a nyomcsoport végén található, nyomai többnyire fától fáig tartanak. Gyakrabban találkozhatunk táplálkozási nyomaival: csonkig lerágja a tobozt, de nem olyan tisztán, mint az egerek, ezért az valamelyest „kócos” marad.

Mellső lábukon négy, jól fejlett karommal rendelkező ujj van, melyek jól látszanak a nyomban. Hátsó lábukon öt karmos ujj található. Észrevehető méretkülönbség van a mellső és a hátsó láb között, és jól kivehető a hosszú fark lenyomata is. Leginkább ugrálva közlekednek, ilyenkor a négy lábnyom egymáshoz közel, csoportosan helyezkedik el. Kis, könnyű állatról lévén szó, lábnyomai halványabbak és alig kivehetőek.

Rendkívül ügyesen mozog a fákon, akár 4 m-t is képes ugrani, ennek ellenére inkább a talajszinten mozog. Öt-öt ujj van minden lábán, és a karmok lenyomata mindig jól látható. Mivel talppárnái csupaszok, lábnyoma viszonylag könnyen felismerhető. A mellső láb lenyomata szélesebb, mélyebb és jobban körülhatárolt, mint a hátsóké. A gyakran használt útvonalakon karomnyomok, kopások figyelhetők meg.

Ujjon járók. Mellső lábán öt, a hátsón négy ujj van, ám a lenyomatokban csak négy látható. Négy nagy ujj- és egy nagy központi talppárnájuk van. Karmuk hosszú, vékony, hegyes, a lenyomatban is tisztán látszik. A hagyott lábnyomok elhelyezkedése nagyban függ az állat mozgásától. Többféle járásmódot használnak, attól függően, milyenek a talajviszonyok. Máshogyan üget hóban és kemény felszínen, de ha fél vagy menekül, vágásra vált. Lépéshossza a 25-30 cm-től egészen 70-80 cm-ig alakulhat.

